ПОТОЧЕ

Илюстрованъ двуседмиченъ вѣстникъ за деца

Год. I 1927/1928

Брой 6

15 февруари 1928 г.

Цена 3 лв.

Редакция и администрация: Книгоиздателство Ив. Кожомджиевъ, София, ул. Ц. Самуилъ, 50

Ура! „Поточе"!

Освобождение

(Изъ „Нещастна фамилия", повесть отъ В. Друмевъ)

НЕДАЛЕЧЪ отъ селата Осмаръ и Тройца, които съ близо до Шуменъ, има малка гора. Тая гора е тъй гъста, щото едвамъ сѣлнцѣ ловецъ може съ своето вѣрно кучу, да се провира между тъмнѣй гъстелакъ, и то здрава дреха не остава на него.

Нощьта бѣше тиха и приятна. Звездитѣ блѣщукаха на високото небе, и се виждаха, като че се усмихватъ на величествената луна, на кято едвамъ що бѣше се показала. Тихия вѣтъръ разлюляваше безбройнитѣ дървета на Шуменския балкенъ, които съ свонтѣ листи издаваха тихъ и упоителенъ шумъ... По нѣкогажъ се раздаваше неприятния гласъ на горската сова, кото хвърчеше отъ дърво на дърво.

Въ тази приятна нощь на Шуменския балкенъ въ най-гъстото и най-скритото мѣсто горѣще огънь, около него лежаха повече отъ десетина, които имаха страшни лица. Тѣ бѣха всички въоружени и се позиваха, че сѫ хайдуци... Почти всички спѣха, освенъ двама. Всякъ се Еминъ и Омаръ.

Два разкрача надалечъ лежаха други два момчета, които имаха съзрани отъ подирѣ ржицетѣ си; на тѣхнитѣ лица се изобрѣжаваха голѣма жалость. Тѣзи двама момчка бѣше голѣма синове — Велико и Стоянъ. Тѣ горяхтѣ, вмѣсто да спятъ, както имъ бѣше порѫчано; тѣ се приказваха, но тъй полегично, щото едвамъ сами можеха да чуватъ какво си хортуватъ.

Въ тази минута чу се кучешки лай. Еминъ и Омаръ разбудиха другинята си, които, щомъ като се събудиха, почна да прегледа оржжията си... Кучешкиятъ лай се раздаваше по-силно и по-навлизо и предъ Еминовата другина се спрѣ едно голѣмо черно куче, което макаше опашката си и лаеше силно.

Всички разбойници изтичаха очитѣ си нагоре, и се вцепиха отъ страхъ. На всѣко дърво седѣха по двама-трима мина и имаха къмъ тѣхъ отправено пушкинтѣ си. — Тѣ бѣхе Владевитѣ другари.

— „Не се изръвайте! — разпиваха се всичкитѣ Владеви другари и изтичаха момоветѣ си.

Хайдушитѣ отъ страхъ замръзнаха на мѣстата си. Тѣ нищо немогаха да продумятъ... само гледха съ умоляващъ погледъ на Владевата другина.

— Какво искате отъ насъ! — отчаяно извика Еминъ, като се пробонки до Помѣтко, и на очитѣ му не показва сълзи.

— Вие чухте отъ начаника ни какво искаме ние; за туй не трѣбва да се повтаря, — каза му Помѣтко бързо и гнѣвно.

Еминъ и всичкитѣ другари оставиха оржжието си и единъ по единъ се отдалечика.

Следъ единъ часъ по Преславския пѫтъ се чуваше пѣсьтъ отъ нѣколко гайди, кавали и цигулки, чуваха се радостни провикания, пѣсни и разни игри...

То бѣше Владевата другина, които се веселба завеждаше Велика и Стоянка въ Преславъ.

ВАСИЛЪ ДРУМЕВЪ

КОГАТО бѣхме малки, ние често плачехме надъ страницитѣ на една книга, хотя носѣше заглавието *„Нещастна фамилия"*. Въ нея се разправяше за тежката неволя на българитѣ презъ време на турското робство. По-сетнѣ, когато поотрастнахме, ние гледахме нашитѣ батковци и чичовци да играятъ една хубава драма изъ миналото на българитѣ, когато тѣ сѫ се освободили отъ гѫрчитѣ и на се играе и сега по нашитѣ градски и селски театри, събира малки и голѣми и ги кара да се радватъ на хубавото и да мразятъ лошото отъ онова време. Тия две книги сѫ написани отъ Василъ Друмевъ, сетне станалъ владика съ името Климентъ Търновски.

Василъ Друмевъ е роденъ въ гр. Шуменъ презъ 1841 год. като синъ на единъ доста заможенъ еснафинъ. Най-напредъ се е училъ въ родния си градъ, а после въ Одеса и въ Киевъ — Русия — дето е свършилъ духовната академия. Още като ученикъ, той е мислѣлъ, какъ да бѫде полезенъ на родината си и е работѣлъ за нейнито добре и напредъкъ. Тогава е написалъ и книгата си *„Нещастна фамилия"*, а после и друга — по-хубава, но по-малко позната на читателитѣ — *„Учитель и благодетель"*. Най-хубавата отъ всичкитѣ му книги, обаче, е драмата *„Нещно, убиецъ на Асеня I"*.

Когато свършва образованието си, Василъ Друмевъ основава съ още нѣколко души въ Браила — Ромъния — едно дружество, което кръстили „Българско книжовно дружество". Следъ освобождението на България то бѣше пренесено въ София — после преименувано *Българска академия на науки*. Тя е най-високото учреждение у насъ за наука и за изучване на българския народъ.

Презъ 1873 год. Василъ Друмевъ се покалугерва, на следната година става епископъ съ титлата *Брамщски* и му давятъ да ржководи Тулчанската епархия — *Добруджа*. На 1884 год. пѫтъ бива избранъ за митрополитъ Търновски. Като такъвъ той става и на два пѫти министръ, повикванъ въ най-труднитѣ дни на младото българско княжество да го изведе на добъръ пѫтъ. Съ тая си дѣлъжность той си спечелва много неприятели, които съ възлили свидетели го ослождатъ на затворъ. Но скоро истината става известна на всички и князътъ му прощава наказанието.

Митрополитъ Климентъ склони за винаги очи на 10 юлий 1900 год., като начинъ за българската православна църква и за благото на българския народъ.

Ст. Чилингировъ